

— «Μήπως οι στρατιώται τοῦ Ἰερατῶν ἐπλυμμέρησαν τὸν Ταύγετο;» ἡρώτησεν ἔτερος υκύτης, ποιῶν χειρονομίαν ἀρρόν· τισίχς πολλὰ ὄλιγον πατριωτισμὸν ὑποφεύκουσαν.

— «Ἐκτὸς μόνον ἂν εἶναι Γάλλοι, τοὺς ὅποις δὲν ἔχουμε τὶ νὰ κάμουμε!» προσέθετο ὁ πρώτος λαζάρτες.

— «Τὸ πῆραν κι' αὐτοὶ ἀπάνου τους!» ὑπέλαβε τρίτος.

Καὶ αἱ ἐπιφωνήσεις αὗται ἐνέφκινον, πόσον ἐλάχιστα ὁ ἐν τῇ τρομερώτερῷ του εὑρισκόμενος τότε περιόδῳ ἀγών, ἐνδιέφερε τοὺς αὐτόχθονας τούτους τῆς ἑσχάτης Ηλευποννήσου, πολὺ διαφέροντας τῶν Μανιατῶν τοῦ βροῦζ τῶν τοσούτον ἐπιφρνῶς ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνι τσασομένων.

«Αλλ' ὁ παχὺς καλόγηρος ἡδυνάτει ν' ἀπαντήσῃ.» Ήσθμαίνε κατερχόμενος τὰς ἀποτόμους τῶν παραλίων βράχων κλιτούς. Τὸ στῆθός του ἐπνευστίκ. «Ηθελε νὰ ὄμιλην, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθου. Τούλαχιστον, εἰς τῶν ἐν Ἑλλάδι προγόνων του,— ὁ στρατιώτης τοῦ Μαραθώνος,— πρὶν ἡ πέση νεκρός, εἶχε κατορθώσει ν' ἀναγγείλῃ τὴν νίκην τοῦ Μιλτιαδού. Ἀλλὰ, δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ Μιλτιαδού μηδὲ περὶ τοῦ μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν πολέμου. Οἱ ἀτίθασσοι τῶν ἑσχάτων τῆς Μάνης κάτοικοι μόλις ἦσαν Ἐλληνες.

— «Αλ! Λέγε λοιπὸν, παππούλη, λέγε λοιπὸν!» ἐφώναξε γέρων τις υκύτης, Γόζης καλούμενος, μαζίλλον τῶν λοιπῶν ἀνυπόμονος, ώς ἔখν εἶχε μαντεύσει τὸ ὑποκινήσκων τὴν ἔλευσιν τοῦ μοναχοῦ ἀγγελικ. «Ο μοναχὸς κατορθώσκει τέλος ν' ἀναλάβῃ πνοήν, ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν δρίζοντα, καὶ:

— «Πανὶ φάνεται!» εἶπεν.

Ἐπὶ τις λέξεις ταύτης, πάντες οἱ ράθυμοι ἀνηγέρθησαν, ἔτυψκαν τὰς χεῖρας καὶ ἔδρομον πρός τινας δεσπόζοντα τοῦ λιμένος βράχον, ὅπόθεν τὸ βλέμμα τῶν ἡδύνατο ν' ἀντιληφθῇ τοῦ πελάγους ἐν εὔρυτέρῳ τομεῖ.

Πᾶς τις ξένος θὰ ἡδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ κίνημα τοῦτο προεκκλεῖτο ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφέροντος· ὅτι πᾶσαν νηὸς ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ πελάγους ἀφίξεις ὥφειλε φυσικῷ λόγῳ νὰ συγκινῇ ἀνθρώπους εἰθισμένους ἐν ταῖς θαλασσίαις περιπετείαις. Οὐδὲν δῆμος; τοιοῦτο συνέβαινε, ἢ μᾶλλον, ἐάν τις ἐνδιαφέρουσας ἀγγελία ἡδύνατο νὰ συγκινήσῃ τινὲς αὐτόχθονας τούτους, θὰ εἴχε τι τὸ δλως ἔδιον.

«Οντως, καθ' ἣν ἐποχὴν γράφεται— οὐχὶ καθ' ἣν συμβίνει— ἡ ιστορία αὕτη, ἡ Μάνη εἶναι εἰσέτι χώρα ἴδιοτροπος ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἑλλαδὸς, καταστάσης βασιλείων ἀνεξάρτητον τῇ βουλῆσει τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων συνκρισῶν τὴν ἐν Ἀνδριανούπολει συνθήκην ἐν ἔτει 1829· καὶ οἱ Μανιάται, ἢ τούλαχιστον οἱ φέροντες τὸ ὄνομα τοῦτο, αἰτινες κατοικοῦσι τὰς ἐπιμήκεις ταύτας μεταξὺ τῶν κόλπων γλώσσας διατελοῦσιν ἔτι ἐν ἡμιβραχύῳ καταστάσει, πλέον περὶ τῆς ἴδιας ἢ περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μεριμνῶντες. Πρὸς δὲ τούτοις, ἡ ἑσχάτη αὕτη γλώσσα τοῦ κατωτέρου Μωρέως ὑπῆρξεν ἀείποτε, σχεδὸν ἀδύνατον ν' ἀλλοιωθῇ. (Ὄτε οἱ γρανίτες τοιοί· Τοῦρκοι, οὔτε οἱ χωροφύλακες ἔλληνες ἡδυνήθησαν νὰ ὑπερισχύωσιν ἐν αὐτῇ. Φιλέριδες, μνησίκακοι, κληρονομοῦντες, ως οἱ Κόρσοι, οἰκογενειακὰ μίση, ἀπέρ μόνον ἐν τῷ κλίματι σέβουνται, λησταὶ ἐκ γενετῆς, καὶ, ἐν τούτοις φιλόξενοι, δολοφόνοι, δοσάκις ἢ ληστείς ἀξιζεῖ τὴν δολοφυίαν. οἱ τραχεῖς οὐτοὶ ὄρηται ἔχουσι τὴν φύμην τῶν κατ' εὐθείαν ἀπογόνων τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν· ἀλλὰ, ἐγκεκλεισμένοι ἐν ταῖς δειρίσιν ἐκείναις τοῦ Ταύγετου, ἐν αἷς μυρίας ἀριθμεῖ τις τῶν μικρῶν ἐκείνων ἀκρόπολεων ἢ «πύργων τῶν ἀπροσίτων σχεδὸν, παιζούσι λίγην ἀσφένως τὸ ὑποπτὸν πρόσωπον τῶν ἀκολούθων ὧν ἐκείνων τοῦ μεσκίωνος, καθ' ὃν τὰ φαιούδελκια δικκιώματα ἡσκοῦντο ὑπὸ τὸ πλῆγμα τοῦ λάζου καὶ τοῦ πυροβόλου.

«Οθεν, ἐάν οἱ Μανιάται, καθ' ἣν ὥραν

δομιλούμεν, εἰσὶν ἔτι ἡμιβάρβαροι, εὐχερὲς νὰ νοήσῃ τις τὶ ήσαν πρὸ πεντήκοντα ἑτῶν. Πρὶν ἦτις τῶν ἀτμοπλοίων κατοπτεύσεις ἐμποδίσωσι θαυμασίως τὰς ἐν τῷ ἀναπεπταμένῳ πελάγεις συναλλαγάς των — κατὰ τὸ πρώτον τρίτον τοῦ παρόντος αἰώνος — μεγίστην ἡρύοντο ὥφελειαν οἱ τολμηρότεροι τῶν πειρατῶν τούτων ἐκ τοῦ φόρου δὲ πᾶσαν ἐμπορικὴν ναῦς. ἐπὶ παντὸς τῆς Ἀνατολῆς λιμένος, ἐδοκίμαζε.

Καὶ ὅντες, ὁ λιμὴν τοῦ Βοιτύλου, ἔνεκα τῆς ἐν τῇ ἑσχατιᾷ τῆς Πελοποννήσου καὶ τῇ συμβολῇ τῶν δύο θαλασσῶν θέσεώς του, καὶ τῆς γειτνιάσεως του μετὰ τῆς ἀγαπητῆς τοῖς πειραταῖς νῆσου Τσεριγάθτο, προσφορωτάτην κατεῖχε θέσιν ὅπως χρησιμεύῃ ὡς ὄρμητήριον. πᾶσι τοῖς κακούργοις τούτοις τοῖς ληίζουσι τὸ τε Αίγαλον καὶ τὰς γειτονικὰς τῆς Μεσογείου παραλίας. Τὸ μέρος τῆς συγκεντρώσεως τῶν κατοίκων τοῦ μέρους τούτου τῆς Μάνης ἔφερε τότε ἰδίᾳ τὸ ὄνομα, χώρα τοῦ Κακοθεούντος, καὶ οἱ Κακοθεούνται, ἀπειλητικοὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐκείνης, ἢν περατοὶ τὸ ἀκρωτήριον Ματαπάς (4), ἵσταντο ἐπὶ ποδὸς πρὸς ἐνέργειαν 'Ἐν τῇ θαλάσσῃ προσέβαλλον τὰ πλοῖα· ἐν τῇ ἔηρᾳ τὰ προσέλκυον διὰ φυεδῶν σημάτων· πανταχοῦ, τέλος, τὰ ἐλήστευον καὶ τὰ κατέκαιον. 'Εἶν τὸ πλήρωμα ἀπετέλουν Τούρκοι, Μελίτειοι, Αίγυπτιοι, καὶ 'Ἐλληνες ἔτι, ὀλίγον ἐνδιέφερεν ἀνηλεῖς κατεκρεούργοντο ἢ ἐπωλοῦντο ὡς δούλοι ἐπὶ τῶν βαρβαρικῶν παραλίων (5). 'Η ἐργασία ἐν τοσούτῳ ἥρξατο ἀποκτούσα, οἱ ἀκτοπλεῦσται σπανίως ἐνεφρνίζοντο εἰς τὰ παράλια τοῦ κόλπου τῆς Κορώνης ἢ τοῦ Μαραθῶνος, εἰς τὸ πέλαγος τοῦ Τσερίγου ἢ τοῦ ἀκρωτηρίου Γάλλος· καὶ, ἀπὸ κοινοῦ, δεήσεις πρὸς

τὸν Θεόν τῶν καταγίδων ἀπηυθύνοντο δπως, εὔδοκήσας, θέση ἐν τῷ πελάγει πλοιόν τι μεγάλης χωρτικότητος καὶ πλουσίου φορτίου· καὶ οἱ μοναχοὶ δὲ οὐδόλως ὑπελείποντο ἐν ταῖς πρόστις τὸ μετέζον τῶν πιστῶν των ὄφελος δεήσεις ταύταις.

'Ως ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀπό τινων ἑβδομάδων ἡ πειρατεία οὐδὲν εἶχε προσφέρει. Οὐδὲν σκάφος εἶχεν ἔλθει νὰ προσορυμισθῇ εἰς τὰς Μανιατικὰς ἀκτάς. Δικκιώς ἀρχέερηξις ἐγένετο χαρᾶς, ὅτε ὁ καλάγηρος ἀφῆκε νὰ τῷ ἐκφύγωσιν αἱ ὑπὸ ἀσθματικῶν σπασμῶν διακοπτόμεναι λέξεις:

— «Πανὶ φάνεται!»

Αὐθωρεὶ σχεδὸν ἡκούσθησαν οἱ ὑπόκαψοι κτύποι τοῦ σηματορίου, εἴδους ἔυλινον κώδωνος τεθωρακισμένου διὰ σιδήρου ἐν χρήσει ἀνὰ τὰς χώρας ταύτας, ἔνθα οἱ Τούρκοι δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν χρῆσιν τῶν μεταλλίνων κωδώνων. 'Αλλ' οἱ πένθιμοι ἔκεινοι κτύποι ἥρκεσαν νὰ συναθροίσωσιν ἀπληστὸν ὄχλον ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδῶν, ἀγρίων καὶ φοβερῶν κυνῶν, πάντων ἴσακις ἐπιτηδείων πρὸς τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν σφαγήν.

'Ἐν τούτοις οἱ Βοιτύλιοι συναθροισθέντες ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ λόφου, συνεζήτουν μεγαλοφώνως περὶ τοῦ εἴδους τοῦ ὑπὸ τοῦ καλογήρου ἀναγγελθέντος σκάφους.

Μετὰ τῆς δροσιζούσης περὶ τὸ τέρμα τῆς νυκτὸς βορειοδυτικῆς αὔρας τὸ ἐν λόγῳ πλοιόν, ὑπὸ τοὺς προτόνους τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῦ πλευρᾶς, ἐχώρει ταχέως· πιθανὸν δὲ ἡδύνατο νὰ λογισθῇ ὅτι διὰ λοξοδρομίας εἶχε κάμψει τὸ ἀκρωτήριον Ματαπάς· πρὸς τὴν διεύθυνσίν του, δὲ, ἐρχόμενο προερχόμενον ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Κρήτης. Τὸ σκάφος αὐτοῦ ἥρξατο διαγραφόμενον ὑπεράνω τῆς λευκῆς αὐλακοῦ ἢν ἀφινεν ὅπισθέν του, ἀλλὰ τὰ ιστία του ἀμυρφόν τινα καὶ συγκεχυμένον ὅγκον παρίστων ἔτι τῷ θεωμένῳ. 'Ην δθεν δυσχερὲς ν' ἀναγνωρίσῃ τις τὸ εἶδος αὐτοῦ. 'Ἐντεῦθεν αἱ ἀντιφτικτικὲς γνῶμαι αἱ ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἀλλην στιγμὴν ἀντικρουόμεναι.

(4) Τὸ σύνηθες παρὰ τοῖς θαλασσινοῖς ὄνομα τοῦ ἀκρωτηρίου Τενάρου. Σ. Μ.—(5) "Ητοι τῶν ἐν τοῖς βορείοις τῆς Αρριανῆς κειμένων Τουρκικῶν κτήσεων Βάρειας καὶ Τριπόλεως, τῶν Γαλλικῶν Τούνιδος καὶ Ἀλγερίας, καὶ τῆς αύτοκρατορίας τοῦ Μαρόκου. Σ. Μ.

— «Εἶναι σε θέρι !» ἔλεγεν εἰς τῶν ναυτῶν· «διακρίνω σχεδὸν τὰ τετράγωνα παντὶ τοῦ ἐμπροσθίνοῦ ιστοῦ !»

— «Πά, οχι ! » ἀπεκρίνοντο άλλοι,
«εἶναι πιγκι ! Ιδέτε τὴν ἀνυψωμένην
τρύμανην του και τὸ ἐξωγκωμένον του
πρωμανίσιον ! »

— «Σε έκινη πίγκι! Αλλά...
»μπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπήσῃ δύναται νὰ
»διασκρίνῃ τὸ ἔνα ἀπὸ τὸ ἄλλο εἰς τόσον
»μεγάλην ἀπόστασιν;»

— «Δὲν σᾶς φαίνεται μᾶλλον ὅτι εἶναι πολέκρη μὲ τετράγωνα πανιά;» περιτήρησεν ἄλλος τις ναύτης ὅστις εἶχε κατασκευάσει τηλεσκόπιον διὰ τῶν δύο χειρῶν του ἡμικεκλεισμένων.

— «Ο Θεός νὰ μᾶς βοηθήσῃ!» ὑπέλαβεν ὁ γέρων Γόζος. «Πολάκις καὶ τις εἰσέκατο, ἢ πιγκιαῖς, δὲν εἶναι τίποτε περισσότερον ἀπὸ ἔνα τρίστιον, καὶ, πολὺ περισσότερον ἀξιζούσι τρία είστια παρὰ δύο, ὅταν πρόκειται νὰ προσφέρεις τὰ παράλια μας μετὰ καλοῦ φορτίου οἴνων τῆς Καναδίας (6) ἢ ύφασμάτων τῆς Σμύρνης!»

Ἐπὶ τῇ νουνεχεῖ ταύτῃ παρατηρήσει, ἐπέστησαν πλειότερον τὴν προσυγήν των.
Ἡ ναῦς προσήγγιζε, καὶ μικρὸν κατὰ
μικρὸν ἐμεγεθύνετο, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐπειδὴ
συνέστελλεν ἐγγύτατα τὰ ιστία δὲν ἤδυ-
νατό τις νὰ τὴν παρατηρήσῃ κατὰ πλά-
τος. Οὐδεν δυσχερὲς ἦν νὰ ἀποφανθῇ τις
ἄντερε 2 ή 3 ιστοὺς, τούτεστιν, ἐάν
ἤδυναντο νὰ ἐλπίζωσιν ὅτι ἡ χωρητικό-
της της ἦν ἢ σχι μεγάλη.

— «ΑΙ ! ή δυστυχία είναι μὲ τὸ μέρος μας καὶ δικήνδιλος ἀναμειγνύεται μαζῆς της !» εἶπεν ὁ Γόζος, ἔξακοντάζων μιαν τῶν πολυγλώττων ἐκείνων βλασφημιῶν δι' ὧν ἐπεσφράγιζε πάντας τὰς φράσεις του. «Τίποτε ἀλλο δὲν θὰ είναι, παρὸτι μίαν φελοῦ καὶ ...

— «**Η** μάλιστα, ἔνας σ περονάρη!» ἐφώναξεν ὁ καλόγηρος, οὐχ' ἡττοντοῦ ποιμένου του δυσήρεστημένος.

Ἐάν αἱ κραυγαὶ τῆς δύσαρεσκείας ἐπή-
νεγκον τὰς δύο ταύτας παρατηρήσεις ἀ-
νωφελές νὰ ἔρευνήσωμεν. Ἀλλ' ἡδύνατό
τις νὰ κατανοήσῃ ἥδη ὅποιόν τι ἦν τὸ
σκάφος τοῦτο, ἐκμετρῶν τὴν χωρητικό-
τητά του, ἥτις δὲν ἐφεύνετο μείζων τῶν
100—200 τόνων. Ἀλλως τε, μικρὸν ἐν-
διέφερεν ἂν τὸ φορτίον του δὲν ἦτο ὑπέ-
ρογκον, ἐὰν ἦτο πολύτιμον. Πολλάκις τι-
νὲς τῶν ἀπλῶν τούτων φελούσαι
αὐτῶν τούτων τῶν σπεριμάριών,
εἰσὶ πεφυρτισμέναι περιφήμων οὖνων, ἔξι-
ρέτων ἐλαίων ἢ πολυτίμων ὑφασμάτων.
Ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτη ἀξιζουσι τὸν
κίνδυνον ἐφόδου, ἀποφέρουσαι μεγάλα
κέρδη ἀντὶ μικροῦ κόπου! "Οθεν δὲν ἦτο
ἔτι πρέπον ν' ἀπελπισθῶσιν. Ἀλλως τε,
οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, λίαν περὶ τὰ τοιαῦ-
τα ἔμπειροι ὄντες, εὑρισκον ἐν τῷ πλοιῷ
τούτῳ ποιόν τινα χαρίεντα πλοῦν, διστις
συνετέλει ὑπὲρ καλῆς δι' αὐτὸῦ ἰδέας.

Ἐν τούτοις, ὃ ἥλιος ἤρξατο ἔξαφνι-
ζόμενος ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα πρὸς τὰ δυτι-
κὰ τοῦ Ἰονίου πελάγους. ἀλλὰ τὸ λυκό-
φως τοῦ Ὁκτωβρίου ἐμελλε ν' ἀφήσῃ
ἀρκετὸν φῶς. ἐπὶ μίαν ἔτι ὥραν, ὅπως
καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ πλοίου
πρὶν ἐπέλθῃ ή νῦν. "Αλλως τε, ἀφ' οὗ
ἔκαμψε τὸ ἀκρωτήριον Ματαπᾶς, μόλις
δύο τέταρτα ἀπειγές πλέον τῆς εἰσόδου
τοῦ κόλπου, καὶ παρουσιάζετο ἥδη ὑπὸ^{τοῦ}
καλλιτέραν μορφὴν εἰς τὰ βλέμματα τῶν
θεατῶν.

Διὸ, ἡ λέξις : «Σ α κο λέ βα!» ἐξέφυγε μετὰ στιγμὴν τοῦ στόματος τοῦ Γρζου.

— «Μία Σ α κο λέ βα!» ἐφώναξεν οι ἑταῖροι του. Ὡν ἡ δυσκρέσκεια ἤρμηνεύετο διὰ γχλάζης βλασφημῶν.

Αλλ' ώς πρὸς τοῦτο, οὐδὲμικά πλέον ἀμφισβήτησις ὑπῆρχεν, ἐπειδὴ ἡ ἀπάτη δὲν ἔτοι πλέον δυνατή. Ή πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ κόλπου τῆς Κορώνης διαγράφομένη ναῦς ἦν ἀληθῶς. Σακολέψα. "Αδικον δ' ἀλλως εἶχον οἱ Βοιτύλοι οὐτοι νὰ φωνάζωσι δυσθύμως. Οὐχὶ σπανίως εὑρίσκονται πολύτιμα ἐπὶ τῷ σκ-

(6) Κρήτης. — Σ. Μ.

κολεθῶν τούτων φορτίκ. Καλεῖται δὲ Σακολέθης, ἀνατολικόν τι πλοῖον μετρίας χωρητικότητος, οὐ τὸ κοιλωμα,— τούτεστι τὸ γεφυροειδές τοῦ ακταστρώματος,— κυρτοῦται ἐλαφρῶς πρὸς τὴν πρύμνην ἀνεγειρόμενον· καὶ φέρον ἐπὶ τῶν τριῶν μονοξύλων ἴστῶν του ἴστικα τετράπλευρα. Ό εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ ὑψούμενος καὶ λίαν πρὸς τὰ ἐμπρός κλίνων μέγας ἴστας του φέρει ἴστιον τρίγωνον, σώστην τετράγωνον καὶ ἀκόντιον μετὰ κινητοῦ ἀκροϊστίου. Δύο δὲ φάροι ἐμπροσθεν, καὶ δύο ὅξυγωνικὰ ἴστικα ἐπὶ τῶν δύο ἀνίσων ὀπισθίων ἴστῶν του συμπληροῦσι τὴν ἔξαρτησίν του, δίδουσαν αὐτῷ ποιέντα τινα ἀλλόκοτον καὶ ἰδιαίζουσαν ὄψιν.

Οἱ ζωηροὶ χρωματισμοὶ τοῦ σκάφους του, ὁ τιναχμὸς τοῦ πρωρησίου του, ἡ ποικιλία τοῦ συνόλου, ὁ ἰδιόρρυθμος τῶν ἴστιών του θροῦς, καθίστων αὐτὸν ἐν τῶν περιεργοτέρων δειγμάτων τῶν χριέντων ἐκείνων πλοίων ἀπερ διασχιζούσι, λοξοπλούσιντα, καθ' ἐκατοστάξ τους στενοπόρους τοῦ Αίγαλου αἰγαλειόν. Οὐδὲν χριέστερον τοῦ ἐλαφροῦ τούτου σκάφους, τοῦ κλίνοντος καὶ ἀνεγειρομένου ἐπὶ τῶν κλυδωνιζομένων κυμάτων τοῦ ἐστεμμένου δι' ἀρροῦ, τοῦ σκιτῶντος ἐλαφρῶς. τοῦ ὁμοιάζοντος πρός τι πελώριον πτηνόν, οὖς αἱ πέρυγες διέσχιζον τὸν ἀέρα ἀπτομέναι μικρὸν τῆς ὑπὸ τὰς τελευταῖς τοῦ ἥλιου ἀκτίνας σπινθηρίζουσόν τότε θαλάσσης.

Καὶ περ τῆς αὔρας ἐπιταθείσης καὶ τοῦ οὐρανοῦ καλυψθέντος ὑπὸ «σι φώνων», — ὅνομα ἀποδιδόμενον ὑπὸ τῶν Ἀνατολιτῶν εἰς τινα τοῦ οὐρανοῦ των νέφη — ἡ Σακολέθης οὐδὲν ὄντα ἴστιων τῆς συνέστελλεν. Εἶχε μάλιστα διατηρήσει τὸ κινητὸν ἀκροϊστίον, ὅπερ ναύτης ἦτον τολμηρὸς θὰ εἶχε βεβαίως συστείλει ἥδη. Προφρενῶς ἐφάνετο προτιθέμενον νὰ προσορμισθῇ, τοῦ πλοιαρχοῦ του μὴ διανοσυμένου νὰ διέλθῃ τὴν νύκτα ἐπὶ θαλάσσης τραχείας ἥδη, καὶ ἥτις ἥπειλει νὰ ἔχειρισθῇ ἔτι πλέον.

Ἄλλ' ἐὰν διὰ τοὺς Βοιτουλίους νκύτας δὲν ὑπῆρχε πλέον οὐδεμίκ ἀμφισσοίας ώς πρὸς τὸ ὅτι ἡ Σακολέθης προσγάρει πρὸς τὸν κόλπον, οὐχ' ἤττον ὅμως δὲν ἔπαυον ἔξεταζοντες ἂν ἦτο διὰ τὸν λιμένα των.

— «Ἄλι! Εφώναξεν εἰς αὐτῶν, «Θὰ «ἔλεγε κανεὶς ὅτι γυρεύει πάντοτε ν' ἀραιούμενίζῃ πρὸς τὸν θεμόν, ἀντὶ νὰ φθάσῃ!»

— «Ο διάβολος νὰ τὸ τραβήξῃ σ' τὰ νερά του!» ὑπέλαθεν ἔτερος. «Θὰ γυρίσῃ λιεπὸν πίσω σ' τὰ ἀνοικτά;»

— «Μήπως θὰ πάρῃ δρόμο γιὰ τὴν Κορώνη;»

— «Ἡ γιὰ τὴν Καλαμάτα;»

Αἱ δύο αὐταὶ ὑποθέσεις ἥσαν ἐξ ἵσου παραδεκταί. Η Κορώνη εἶναι λιμὴν τῆς Μανιατικῆς παραλίας ἀρκετὰ συγχραζόμενος ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῆς Ανατολῆς, καὶ ἐξ εὐ γίνεται ἀξιόλογος ἔξαγωγὴ ἐλαίων τῆς μεσημβρινῆς Ελλάδος. Όμοιως δὲ καὶ ἡ εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου ἐκτισμένη Καλαμάτα, ἡς αἱ ἀγοραὶ βρίθουσιν βιομηχνικῶν πρετόντων, ὑφασμάτων ἢ πηλίνων σκευῶν, πεμπομένων ἐκεὶ ὑπὸ τῶν διαφόρων τῆς Εσπερίκης Εὐρώπης ἐπικρατεῖσαν. Δυνατόν λοιπὸν ἡ Σακολέθης νὰ ἦτο προωρισμένη διὰ τὸν ἐνα τῶν δύο τούτων λιμένων, — ὅπερ λίγην εἶχε ταράξει τοὺς Βοιτουλίους τούτους, ποθοῦντας διαρπάζας καὶ συλληγοῦσις.

Μεθ' ὅσον ὅλιγώτερον ἀφιλοκερδοῦς προσοχῆς κατωτεύετο αὐτῇ, τοσούτῳ μᾶλλον δρομέως προσγάρει μετ' οὐ πολὺ δ' ἀνεφάνη πρὸ τεῦ Βοιτούλου. Εὑρίσκετο ἥδη εἰς τὸ σημεῖον καθ' ὃ ἡ τύχη τῆς ἔμελλε ν' ἀποφασισθῇ. Εάν ἔξικολούθει ν' ἀνέρχηται πρὸς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου, ὁ Γόζος καὶ οἱ ἑταῖροι του ὥφειλον ν' ἀποβάλλωσι πᾶσαν ἐλπίδα διαρπαγῆς. Τῷ ὄντι, καὶ εἰς τὰς ταχυτέρας των λέμβους ἀν ἐροίπτοντο οὐδεμίαν πάλιν ἥθελον ἔχει ἐλπίδα ἐπιτυχίας· τοσοῦτον ἡ ταχύτης αὐτῆς ἥν τὸν πελώριον ἐκείνον ἔξοπλοιμὸν, ὃν ἀκόπως ἔφερε.

— «Ερχεται!»

‘Η λέξις αύτη έριψε θητη παραχρήμα εκ τῶν χειλέων τοῦ γέροντος Θαλασσινοῦ, οὐδὲ διὰ χειρὸς γρυποδακτύλου ώπλισμένος βραχίων ἔξετάθη πρὸς τὸ μικρὸν σκάφος δίκην ἐπιθετικῆς ἀρπάγης.

‘Ο Γόζος δὲν ἤπατετο. ‘Ο οἰαξ ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνεμον, καὶ ἡ Σακολέα ἥρξατο ἥδη κατευθυνομένη πρὸς τὸ Βοιτούλον. Ταυρογρόνως δὲ τὸ κινητὸν ἀκροῖστιον καὶ ὁ δεύτερος φλόκος τῆς συνεστάλησαν. Εἶτα τὸ ἀκόντιον τῆς ἀνυψώθη ἐπὶ τῶν καλφδίων. ‘Απαλλαχθεῖσα δὲ οὕτω ἔρους τῶν ιστίων της, ἔξηρτο ἀληθῶς πλέον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πηδάλιούχου.

‘Ἐπήρχετο ἥδη ἡ νύξ. ‘Η Σακολέα βα μόδις εἶχε τὸν ἀναγκαῖον τὴν χρόνον πρὸς διαβάσιν τῶν στενῶν πόρων τοῦ Βοιτούλειου ὅρμου, ἐκατέωθεν τοῦ ὄπειρου ὑπάρχουσιν ὑφαλοί, οὓς δέοντας ἀποφεύγη τις, ἀλλως χωρεῖ πρὸς βέβαιον ὅλεθρον. ‘Ἐν τούτοις ἡ πρωρησία φοινικὶς δὲν εἶχεν ἀνελκυσθῆ ἵστετι ἐπὶ τοῦ μεγάλου ιστοῦ. Ἀρα ὁ πλοίαρχος θὰ ἐγνώριζεν ς ριστα τὰ ἀρκούντως ἐπικινδυνα ταῦτα μέρη ἐπειδὴ ἔροιψκινδύνευεν ἐν αὐτοῖς ἀνευ αἰτήσεως βοηθείας. ‘Ισως καὶ νὰ ὑπωπτεύετο—καὶ δικαίω τῷ λόγῳ τοὺς πανούργους Βοιτούλιους, οἵτινες οὐδόλως θὰ δυσηρεστοῦντο ρίπτοντες αὐτὸν ἐπὶ ὑφάλου, ἔνθι ἀριθμὸς νηῶν εἶχεν ἥδη ἀπολεσθῆ.

‘Αλλως τε, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, οὐδεὶς φάρος ἐφώτιζε τὰς ἀκτὰς τοῦ μέρους τούτου τῆς Μάνης. ‘Απλοῦς τοῦ λιμένος φανὸς ἔχρησίμευε πρὸς τὸ νὰ δηγῇ τὰ πλοῖα εἰς τὴν στενὴν τοῦ ὅρμου εἴσεδον.

‘Ἐν τούτοις, ἡ Σακολέα ἥρξα ἐπλησίαζε· μετὰ μικρὸν δὲν θ’ ἀπείχε τοῦ Βοιτούλου ἡ ἡμέρα μόνον μίλλιον, καὶ ἀναμφίβολον ἥδη παρίστατο ὅτι ἔμελλε νὰ προσορμισθῇ. Εὔχερῶς τις ἡνός εἶτι χειρὸς ἐπιδεξία τὴν διώκει. ‘Αλλὰ τοῦτο οὐδαμῶς ηγχαρίστει τοὺς ἀνοσίους ἐκείνους, οἵτινες εἶχον ἀμεσον συμφέρον νὰ δικαΐ-

ωνται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως τὸ πλοῦτον ριφθῇ ἐπὶ τινος βράχου· εἰς τὰς σκέψεις δὲ ταύτας προθύμως ὁ σκόπελος καθιστατο συνομώτης καὶ βενθὸς αὐτῶν· ἀρχίζοντος τούτου τὸ ἔργον, δὲν ὑπελείπετο πλέον αὐτοῖς ἢ ἡ συμπλήρωσίς του. Τὸ ναυάγιον κατ’ ἀρχὰς, ἡ διαρραγὴ κατόπιν· ἵδου αἱ δύο προξεις ἡς ἐπέβαλλεν αὐτοῖς τὸ ἔαυτῶν καθῆκον. Κατὰ πᾶσαν ὅμως πιθανότητα τὸ πλοῖον ἐκεῖνο τοῖς ἐπεφύλασσεν ἀγῶνα ἐνόπλω χειρὶ. ἐπιθεσιν ἀμεσον, ἡς τινες αὐτῶν ἴσως ἐπιπτον θύματα.

“Οντως, τὸ ὑπ’ ὄψιν πλοῖον ἐφαίνετο ἐξ ἐκείνων, ἀπερ, θαρραλέω ὑπερφασικόμενα πληρώματι, δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ συλλαμβάνωνται ἀτιμωρητί.

Καταλιπόντες ὅθεν οἱ τοῦ Γόζου ἐταῖροι τὸν τῆς κατοπτεύσεως σταθμὸν, κατῆλθον αὐθίς εἰς τὸν λιμένα χωρὶς ν’ ἀπολέσωσι στιγμήν. Τῷ ὄντι, προέκειτο νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν πάσας τὰς τοῖς ἀγρίοις δημοταῖς τῶν νάυαγίων, ὃν αὐτοὶ οὗτοι ἔγνοντο παραίτιοι, κοινὰς πανουργίας ἐκείνας, τοῖς δημοταῖς τοῖς εἴτε ἐκ τῆς Δύσεως εἴτε ἐκ τῆς Ανατολῆς καταγιμένοις.

Οὐδὲν εὐχερέστερον τοῦ νὰ συντελέσωσιν πρὸς τὸ νὰ ἔξοκείλῃ ἡ Σακολέα ἥρξα ἐν ταῖς στεναῖς τοῦ ὅρμου διόδοις, διὰ τῆς ὑποδείξεως ψευδοῦς διευθύνσεως καὶ δὴ ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας ἐκείνης, ἥτις, ἀν δὲν ἥτο ἔτι ψηλαφητή, ἦν ἐν τούτοις ἀρκούσσα πρὸς τὸ καταστῆσαι τοὺς διέκπλους αὐτῆς δυσχερεῖς.

— «Στὸ φανάρι τοῦ λιμένος!» εἶπεν ἀπλῶς ὁ Γόζος εἰς ὃν οἱ ἐταῖροι του εἰχον τὸ ὄθος νὰ ὑπακούωσιν ἀδιστάκτως.

‘Ο γηραιὸς ναύτης εἶχε καλῶς προσχεδιάσει τὰ πράγματα. Μετὰ δύο λεπτὰ τὸ φῶς τοῦτο,—ἀπλοῦς φανὸς ἀναπτόμενος εἰς τὴν κορυφὴν καρχησίου ὑψούμενου ἐπὶ τῆς μικρῆς προκυμαίας,—ἐσβένυτο παρὰ δόξαν, ἀντικαθιστάμενον αὐτοστιγμεὶ ὑφέτερου τεθέντος ἐν τῇ αὐτῇ κατ’ ἀρχὰς θέσει ἀλλὰ, ἐδὼν τὸ πρῶτον, ἀλινήτον ἐπὶ τῆς προκυμαίας, ἐδείκνυε σημεῖον

πάντοτε σταθερὸν τῷ θαλασσοπλοοῦντι, τὸ δεύτερον, χάρις τῇ διηνεκεῖ αὐτοῦ κινήσει, ἔμελλε νὰ τὸν σύρῃ ἐκτὸς τοῦ πόρου, ἐκθέτον αὐτὸν εἰς κίνδυνον συγκρούσεως μετά τινος σκοπέλου. Τὸ ἐν λόγῳ φῶς, τῷ ὄντι, ἦν φανὸς, οὐκ ἡ λαζίψις οὐδὲκμῶς τῆς τοῦ ἐν τῷ λιμένι διέφερε, μὲ μόνην τὴν δικροφόρῳ ὅτι οὗτος εἶχεν ἀναρτηθῆ ἐκ τῶν κεράτων αἰγὸς, ἢ ὥθησκν ἡρέμη ἐπὶ τῶν πρώτων κλιτύων τῆς Βραχιγόδους ἀκτῆς μετατιθέμενον λοιπὸν μετὰ τοῦ ζώου, θὰ ὠδήγηει βεβχίως τὴν Σακολέαντα ἐν πρὸς ἀνύπαρκτα δρυμητήρια. Δὲν ἦτο ἥδη ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἓν οἱ Βοιτύλιοι ἐνήργουν τοιῷδε τῷ τρόπῳ, οὐχὶ βεβχίως! . . . Καὶ δὴ σπανίᾳ ἦν ἡ ἀποτυχία ἐν ταῖς ἀνοσιούργοις αὐτῶν ἐπιχειρήσεσιν.

'Ἐν τοσούτῳ δὲ Σακολέαντα πρόσθιας τὸν πόρον συσταλέντος δὲ καὶ τοῦ μεγάλου της ιστίου, δὲν ἔφερε πλέον ἡ τὰ τριγωνικὰ τῆς πρύμνης καὶ τὸν φάρον, ἀπερ ἀναμφιβόλως ἦσκν ἀρκετὰ ὅπως φέρωσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ ἀγκυροθίου τῆς.

Πρὸς μεγίστην τῶν κατασκοπευόντων αὐτὴν ναυτῶν ἔκπληξιν, ἡ Σακολέαντα πρύγχωρει μετ' ἀπιστεύτων βεβχιότητος μεταξὺ τῶν ἑλιγυῶν τῆς διώρυχος· περὶ δὲ τοῦ ἀσταθοῦς ἐκείνου φωτὸς, ὅπερ ἔφερεν ἡ αἴξ, οὐδὲκμῶς ἐφχίνετο μεριμνῶσι. Καὶ ἐν εὐδίᾳ ἔτι τὰ ιστία της δὲν θὰ διετηροῦντο δρυμοῖς. Ἀρχὸς πλοιαρχός της θὰ εἴχε πολλάκις ἐπισκεψθῆ τὰ γειτονικὰ τοῦ Βοιτύλου μέρη, καὶ θὰ ἐγίνωσκε ταῦτα λεπτομερῶς ὅπερ νὰ ριψωκινδυνεύῃ ἐν αὐτοῖς, καὶ δὴ ἐν μέσῳ βαθείας νυκτός.

Διεκρίνετο ἥδη ὁ τολμηρὸς οὖτος ναύτης. Ἡ σκιαγραφία του εὔκοινῶς ἐσχηματίσθη ἐν τῇ σκιᾷ παρὰ τὴν πρώτην τῆς Σακολέαντας. Ἡν τετυλιγμένος ἐν ταῖς εὐρείαις πτυχαῖς, τοῦ σαγιακοῦ οὐ τού, εἴδους μαλλίνου ἐπικνωφρίου, οὐκ ἡ καυσία ἐπιπτεῖ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Τῇ ἀληθείᾳ, ὁ πλοιαρχός οὗτος, οὐδὲν ἐν τῇ στάσει εἴχε τὸ κοινὸν μετὰ τῶν κοσμίων ἐκείνων ἀκτοπλευστῶν

ναυκλήρων, τῶν ἀναστρεφόντων ἀδικλείπτως μεταξὺ τῶν δικτύων των κομβολόγιον ἐκ χονδρῶν κόκκων, ὁμοίως τῶν ὄποιων τὸ συγνότερον συναντᾶτο εἰς τὰ πελάγη τοῦ Αἰγαίου. "Οχι! . . . Ούτος, μὲ τὴν φωνὴν σοβρὸν καὶ ἡσυχον, ἡσχολεῖτο μόνον εἰς τὸ διαβιβάζειν τὰς διαταγὰς του τῷ εἰς τὰ ὅπισθεν τοῦ μικροῦ σκάφους καθημένῳ πηδαλιούγῳ.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἐπὶ τῶν κλιτύων τῆς κορημνώδους ἀκτῆς περιφερόμενος φανὸς ἐσβέσθη· ἀλλ' οὐδὲκμῶς συνετέλεσε τοῦτο πρὸς τὸν ἀνακόψη τὸν πλοοῦν τῆς Σακολέαντας, εξακούσουθαύσης ἀπαθῶς τὸν δρόμον της. Ἐπὶ στιγμὴν, ἡδυνήθη τις νὰ πιστεύῃ ὅτι μία ἀμφιταλάντευσις ἥθελε τὴν ρίψην ἐπὶ ὀλεθρίου τίνος βράχου, εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ δικτοῦ ἐπιφάνειαν εὑρισκομένου, εἰς ἀπόστασιν 120—200 μέτρων ἀπὸ τῆς προκυμαίας, καὶ ὅστις ἀδύνατον ἦν νὰ δικριθῇ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐλαφρὸς ὅμως τοῦ οίκκος στροφὴ ἥρκεσε πρὸς περιστολὴν τῆς δρυμῆς της καὶ ἀποτροπὴν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ σκοπέλου ὃν ἐγγύθεν προσέψκυσε μόλις.

Ἡ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ πηδαλιούγου ἐπεδείχθη δεξιότης, ὅτε ἐπῆλθεν ἀνάγκη ὑπεκφυγῆς δευτέρας ὑφάλου μὴ ἀφινούσης ἡ στενὴν μεταξὺ τοῦ πορθμοῦ δίσδον,— ὑφάλου. ἐφ' ἧς πλείονα τοῦ ἐνὸς πλοῖα εἶχον ἥδη συντριβῆ ἐρχόμενα εἰς τὸ δρυμητήριον· ὥστε ζήτημα παρίστατο ἀνὸπωρεύσ του ἦν ἡ ὅγι ὁ κακὸς διάμων τῶν Βοιτύλιων. Δὲν ἡδύναντο, λοιπὸν, νὰ βασισθῶσι πλέον ἐπὶ νυκτίγιου ἐκ συγκυρίας, ὅπερ ἥθελε παραδώσει αὐτοῖς ἀνυπεράσπιστον τὴν Σακολέαντας, καθ' ὅτι αὐτὴ μετὰ πάροδον λεπτῶν τινῶν θὰ ἡγκυροβόλει ἐν τῷ λιμένι. Ήντα δὲ τότε γίνωσι κύριοι αὐτῆς θὰ ἡναγκάζοντο ἐξ ἀπαντοῦς νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἔφοδον· ὅπερ καὶ ἀπεφοκίσθη, συνφόδι τῇ περὶ τὰ τοιαῦτα πολυπειρίᾳ τῶν φυλοβίων τούτων, καὶ ἔμελε νὰ λαβῇ χώραν ἐν μέσῳ ζόφους συμφορωτάτου πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐνεργείας.

— «Εἰς τὰ μονοκύλα!» Ερώναξεν ὁ

γέρων Γόζος, οὐκ εἰ δικταγχὶ οὐδέποτε ἡμ-
φισθητοῦντο, καὶ μάλιστα δισκίς διέτασ-
σε τὴν διερπαγήν.

Τριακοντάς εὐρώστων ἀνδρῶν, τῶν μὲν
ἀπλισμένων διὰ πιστολῶν, τὸ δὲ πλεῖστον
κραδίκινόντων λαζαζούς (7) καὶ πελέ-
κυς, ἐρρίφησαν ἐντὸς τῶν παρὸς τὴν προ-
κυμαίαν δεδεμένων λέμβων καὶ ὥρμησκν
ἐν ἀριθμῷ προφανῶς ἀνωτέρῳ τοῦ τῶν
ἀνθρώπων πῆς Σακολέόβας. Κατὰ
τὴν στιγμὴν ἑκείνην δικταγχὴ τις ἐδόθη
ἐπὶ τοῦ πλοίου χαμηλῇ τῇ φυνῇ. Ἡ Σα-
κολέόβα, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ πόρου ἔξο-
δον τῆς, εὑρέθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λιμένος.
Οἱ κεροίσακες αὐτῆς ἦσαν κεχαλαρωμένοι,
ἡ ἄγκυρά της μετ' οὐ πολὺ ἐρρίπτετο,
καὶ διέμεινεν ἀκίνητος μετὰ τελευταῖον
κλονισμὸν ἐκ τῆς ἀλύσσου τῆς προελ-
θόντα.

Αἱ λέμβοι ἤδη μόλις ὄργυιας τινας ἀ-
πειχον αὐτῆς. Ἀλλ' ὅμως, χωρὶς νὰ διε-
κνύῃ καὶ ὑπερβολικὴν δυσπιστίαν πρὸς
τοὺς Βοιτολίους, ὡς βεβαίως ἐγνώριζε τὴν
κακὴν φήμην, ἀπεν τὸ πλήρωμά της ὅτι
ἥτο ὠπλισμένον, ὅπως, καλούσσει τῆς ἀ-
νάγκης, εὔρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ὑπερασπίσῃ
αὐτήν. Οὐδὲν ὅμως τοιοῦτο τὸ γε νῦν
συνέβαινεν δι πλοίαρχος τῆς Σακολέόβας
μετὰ τὴν ἄγκυροβολίαν ἤρξατο βη-
ματίζων ἀπὸ τῆς πρώτας πρὸς τὴν πρώ-
μην ἐφ' ὅσον οἱ ἀνθρώποι του, χωρὶς νὰ
δῶσωσι προσοχὴν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῶν
μονοξύλων, ἡσηχολοῦντο ἡσύχως περὶ τὴν
τακτοποίησιν τῶν ιστίων πρὸς διευκόλυν-
σιν τῆς ἐκφορτώσεως τοῦ καταστρώματος.
Μόνον ἡδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι
τὰ ἐν λόγῳ ιστίκα δὲν συνετέλοντο ἐν-
τελῶς, ὥστε νὰ μένωσι μόνον οἱ κεριούλ-
κοι ζυγιστήρες, ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ μα-
ταστῇ εὐχερής ἡ πρὸς ἀπόπλουν ἀνεξέλι-
ξις των.

Ἡ πρώτη λέμβος ἐπλησίασε τὴν Σα-
κολέόβαν ἐξ ἀισθερῶν, αἱ λοιπαὶ τὴν
προπέντελλον σχεδὸν ταύτοχρόνως. Καὶ,
ἐπειδὴ τὰ νυκτικὰ αὐτῆς παραπετάσυκ-

τα ἦσαν μικρὸν ὑψωμένχ, οἱ ἐπιδρομεῖς,
θυνασίμους ἐκπέμποντες κραυγὴς, δὲν
ἔσχον ἀνάγκην νὰ πράξωσιν ἄλλο τι ὅπως
εὑρεθῶσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, παρὰ
νὰ διασκελίσωσι ταῦτα. Οἱ μανιωδέστεροι
ὕρημησαν πρὸς τὴν πρύμνην εἰς δὲ, ἀρπά-
σις ἀνημημένον φανόν, τὸν ἔφερε πρὸ τοῦ
προσώπου τοῦ πλοιάρχου, ὅστις ἀναρρί-
ψεις ἐπὶ τῶν ὅμων τὴν καυσίαν του, πα-
ρούσσιας τὸ πρόσωπόν του ἔμπλεων φω-
τὸς, καὶ :

— «Ιδού!» εἶπε, «λοιπὸν, οἱ Βοιτού-
ολίου δὲν ἀναγνωρίζουσι πλέον τὸν συμ-
πατριώτην των Νικόλαον Στάρκον;»

Καὶ ἐσταύρωσεν ὑρέμα τοὺς βραχίονας.
Μετὰ μικρὸν δὲ αἱ λέμβοι καταλιπού-
σαι μεγίστης ταχύτητος τὸ πλοίον,
εἶχον ἐπικνέλθει εἰς τὸν μυχὸν τοῦ λιμένος.
("Επεται συνέχεια")

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Εὔθυς ἐξ ἀρχῆς δηλώ ὅτι αἱ ἐμαὶ δια-
τριβαι, καθὸ ιατροῦ, θ' ἀποθλέπωτιν εἰς
ζητήματα τῆς ὑγείενῆς ἐν γένει τῶν νέων,
διότι νοοῦντες ὃ γιὴς ἐν σώματι ὑ-
γιαίαν οντι λέγει ἀρχαῖον γνωμικόν,
διπερ περιττὸν ν' ἀναπτύξω περαιτέρω,
διότι ἀποτείνομαι πρὸς νουνεχεῖς καὶ μό-
νον ἵσως ἐπαρκοῦς πείρας ἐστερημένους.

Οσοι τῶν μαθητῶν ἀκροῶνται τῶν
ἐσερινῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς τοῦ
Λακοῦ, βεβαίως ἡκουουσαν καὶ ἐμοῦ ψέγον-
τος ἐν πολλοῖς τὴν ἐν γένει δίκιταν τῶν
νέων καὶ ἰδίᾳ τὸν τρόπον τοῦ ἐνδύνεσθαι
αὐτῶν. Δὲν πρόκειται δὲ περὶ τοῦ εἴδους
τοῦ ἐνδύνατος, διότι τοῦτο καλὸν η κα-
κὸν καθιερώθη ἤδη καὶ ἐγένετο ὑπὸ πάν-
των ἀποδεκτὸν, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς
ἀμφιεσεως τῶν καθηκότων μερῶν τοῦ ἴμα-
τισμοῦ.

Πᾶς τις νοεῖ βεβαίως ὅτι τὰ ἐνδύματα
κύριον σκοπὸν προτίθενται τὴν προφύλα-
ξιν τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ἐπηρείας τῆς
περιβαλλούσης αὐτὸ ἀτμοσφαίρας, τη-
ρούμενων τῶν ἀπεκριτήτων κανόνων τῆς
εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος.

(7) Ἀμριστόμους μαγγάρας. Σ. Μ.